

45-9/25/1978.

20. sz. pld.

A BM III. Főcsoportfőnökség Operatív Koordináló,
Ellenőrző és Titkársági Osztály Vezetőjének

1. számú

I N T É Z K E D É S E

Budapest, 1978. december 27-én

Az államtitkok és szolgálati titkok rejtjelzéssel
történő védelmére

A 08/1973. számú BM Utasítás alapján az államtitkok és szolgálati titkok rejtjelzéssel történő védelmére, valamint a rejtjelző szolgálat szervezetére, működési rendjére és a rejtjelzés feletti szakfelügyelet ellátására az Országos Rejtjelközpont vezetőjével egyetértésben kiadom az alábbi

I N T É Z K E D É S T

I.

Rejtjelzési kötelezettség

- 1/ Azok a közlemények, amelyek a 14/1971. /IV. 15./ Korm. sz. rendelet értelmében államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmaznak, vezetőkes és vezeték nélküli hírközlő eszközökön - csak teljes egészükben - rejtjelezve továbbíthatók.

- 2/ Vezetékes és vezeték nélküli hírközlő eszközökön továbbított államtitkok, vagy szolgálati titkok rejtjelzésére a rendszerített és az egyes irányokra jóváhagyott rejtjelző eszközöket szabad használni.

II.

Szervezeti kérdések

- 3/ A BM III. Főcsoportfőnökség Operatív Koordináló, Ellenőrző és Titkársági Osztály /továbbiakban: Osztály/ információ átviteli rendszerében végzett rejtjelző munka megszervezésére, szakirányítására és szakellenőrzésére a BM 08/1973. sz. Utsítás II. 3. pontja alapján Központi Rejtjelző Szervet /továbbiakban: KRSz./ hozok létre az Osztály keretein belül.
- 4/ A KRSz vezetője az Osztály vezetőjének első helyettese, aki a rejtjelző munka megszervezését, anyagi ellátását, szakirányítását és szakellenőrzését személyesen, illetve a KRSz vezető helyettesén - aki az információs csoport vezetője - keresztül végzi.

Ez a feladat másra át nem ruházható!

- 5/ A KRSz vezetője rejtjelzéssel kapcsolatos kérdésekben a BM 08/1973. sz. Utasításban foglaltak szerint tevékenykedik összhangban az Országos Rejtjelközponttal /továbbiakban: OR/, más szerveknél működő KRSz-ekkel pedig kapcsolatszervezési kérdésekben az OR-en keresztül tart kapcsolatot.
- 6/ Rejtjelző Szervek /továbbiakban: RSz-ek/ a megyei Rendőr-főkapitányságok azon rejtjelző szervei, ahol a III. Főcsoportfőnökség alárendeltségében üzemelő rejtjelző gépet telepítettek. Vezetője a tájékoztató tiszt.

7/ A rejtjelző szolgálattal rendelkező Osztály vezetője határozza meg:

- a/ a KRSz és RSz szervezeti helyét,
- b/ a rejtjeles kapcsolatok irányait.

Kiadja a "Rejtjelzési Intézkedés"-t.

Megteremti a rejtjelzés előirt biztonsági feltételeit, biztosítja a rejtjelző szolgálat működéséhez szükséges anyagi, technikai és személyi feltételeket, valamint azt, hogy a rejtjelző eszközöket, rejtjelzési módszereket a lehető legkevesebben ismerhessék meg, csak azok, akiknek a szolgálati, vagy hivatali kötetelmek ellátásához ez feltétlenül szükséges, illetve akik erre megfelelő engedéllyel rendelkeznek.

Biztosítja az OR számára a szakfelügyelet ellátásához szükséges feltételeket.

8/ A KRSz vezető feladatai:

- a/ A rejtjelző eszközök felhasználására és biztonságára vonatkozó OR előírások alapján a rejtjeles összeköttetések megszervezése és szakirányítása.
- b/ Az RSz-ek rejtjelző munkájára vonatkozó helyi biztonsági körülmények kidolgozása.
- c/ Az RSz-ek szakellenőrzése.
- d/ Az RSz-ek munkáját szabályozó "Munkahelyi Utasítás" kiadása, és az RSz-ek rejtjelző és átkulcsoló eszközzel történő ellátása.
- e/ A KRSz-nél telepített rejtjelző eszközök, berendezések üzemeltetése.

f/ Éves terv alapján biztosítani a rejtjelzők kiképzését, továbbképzését az őrzésre, a biztonsági szabályok ismeretére és a rejtjelző eszközök használatára.

9/ Az RSz vezetőjének feladatai:

- a/ Megteremtteni a rejtjelzés előirt biztonsági, anyagi és személyi feltételeit.
- b/ Biztosítani, hogy a rejtjelző eszközöket, rejtjelzési módszereket a lehető legkevesebben ismerhessék meg, csak azok, akiknek a szolgálati vagy hivatali kötelemük elvégzéséhez ez feltétlenül szükséges, vagy akik erre a KRSz vezetőjétől megfelelő engedéllyel /rejtjelzők/ rendelkeznek.
- c/ Rejtjelzők ellenőrzése, munkájuk szervezése, irányítása.

III.

Személyi kérdések

10/ Rejtjelző munkakörrel csak politikailag és erkölcsileg feddhetetlen, személyi adottságaik alapján is alkalmas személyek bizhatók meg.

A feddhetetlenség elbírálásánál a BM Személyzeti Munka Rendjében a bizalmas munkakörök betöltésére vonatkozó előírások a mérvadók.

11/ Rejtjelző munkát csak azok a személyek végezhetnek, akik:

- rendelkeznek "BETEKINTÉSI ENGEDÉLY"-lyel, ✓
- aláírták a "TITOKTARTÁSI NYILATKOZAT"-ot,
- elsajátították a rejtjelző munkát, abból vizsgát tettek és "MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY"-t kaptak.

12/ Betekintési engedélyeket:

- a KRSz viszonylatában az Osztály vezetője,
- az RSz-ek viszonylatában a megyei rendőrfőkapitányok ÁB helyettesei adják ki, a bizalmas munkakörökre előírt feltételek megléte alapján.

13/ A "MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY"-t a KRSz vezetője adja ki. /Az OR által sorszám szerint kiadott űrlapokon./

14/ A rejtjelző gépek javítását, karbantartását végző személyeknek

- "TITOKTARTÁSI NYILATKOZAT"-tal,
- "BETEKINTÉSI ENGEDÉLY"-lyel és ✓
- "JAVÍTÁSRA JOGOSÍTÓ ENGEDÉLY"-lyel.

kell rendelkezniük.

a/ A KRSz-ben működő berendezések javítására jogosító engedélyt a KRSz vezetője adja ki.

b/ Az RSz-eknél üzemelő berendezések javítását, karbantartását végző személyek engedélyeit - hatáskörében - a BM Híradástechnikai Osztály KRSz-e adja ki.

15/ A KRSz és az RSz-ek a BETEKINTÉSI és MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY-lyel rendelkezőkről kötelesek naprakész nyilvántartást vezetni.

- A BETEKINTÉSI ENGEDÉLY-lyel rendelkező személyekben bekövetkezett változásokat az RSz-ek 24 órán belül jelentik a KRSz-nek.

- A KRSz minden év január 15-ig jelenti az OR-nak a BETEKINTÉSI és MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY-lyel rendelkező személyekben bekövetkezett változásokat.

16/ BETEKINTÉSI ENGEDÉLY nélkül jogosultak a telepített rejtjelző berendezések és egyéb eszközök megismerésére:

- a KRSz és az RSz-ek szervezetszerű előljáróik,
- a KRSz vezetője,
- az OR beosztottjai.

17/ Rejtjelzési feladatokkal megbízott személy munkaköri változása esetén /KRSz, RSz vezetők, rejtjelzők/ a számára kiadott okmányokat, rejtjelző eszközöket rovancsolni kell, és erről jegyzőkönyvet kell felvenni. A rovancsoló csak az lehet, aki betekintési joggal bír.

IV.

Rejtjelző eszközök

18/ Rejtjelző eszköz minden olyan technikai és egyéb eszköz, vagy segédlet, amelynek alkalmazásával összefüggő, értelmes szöveg úgy alakítható át, hogy azt a használt eszköz és kulcs birtoklása nélkül senki ne érthesse meg.

19/ Rejtjelző eszköznek tekinthető:

- átkulcsoló eszközök és kulcsok,
- rejtjelző gépek,
- titkosító berendezések,
- minden olyan egyéb eszköz, berendezés, amit az OR rejtjelző eszköznek minősít.

20/ Rejtjelző eszközökkel azonos elbírálás alá esnek:

- a/ Rejtjelző gépek és titkosító berendezések speciális tartozékai.
- b/ A rejtjelző módszerekről, eszközökről, gépekről és titkosító berendezésekről, azok speciális tartozékáról készült tervek, leírások és használati utasítások.
- c/ A "Rejtjelzési Intézkedés" és a rejtjelző szervek felépítésének, működésének rendje.
- d/ A rejtjelzéssel kapcsolatos levelezések, jelentések, feljegyzések és jegyzőkönyvek.

21/ A rejtjelző eszközök és rejtjelzési módszerek, illetve ezekkel azonos elbírálás alá eső dolgok a 14/1971. /IV. 15./ Korm. számú rendelet értelmében államtitkot képeznek.

22/ Rejtjelző eszközöket, gépeket és speciális tartozékaikat a KRSz csak az OR-en keresztül, vagy annak engedélyével szeretheti be, vagy készítheti el.

A rejtjelző eszközök az OR felé elszámolás tárgyát képezik.

23/ Rendszeresített rejtjelző berendezéseken változtatást eszközölni csak az OR előzetes engedélyével szabad.

24/ Rejtjelző eszközöket használati utasítással együtt kell kiadni, amelyekben pontosan meg kell határozni a felhasználás biztonsági és technikai előírásait.

25/ A KRSz az éves gammaigénylését az OR-nek a tárgyévet megelőző év május 15-ig küldje meg. Az RSz-eket rejtjelző eszközökkel a KRSz látja el.

A rejtjelző eszközök csak a rejtjel szakirányító szervek felé képezhetik nyilvántartás és elszámolás tárgyát.

V.

Általános biztonsági előírások a rejtjelző szervek elhelyezésére,
őrzésére és tevékenységére

- 26/ A rejtjelző szervet biztonsági felszerelésekkel ellátott, elkülönített helyiségben kell elhelyezni, ahová, amennyiben ott munka folyik, vagy a rejtjelző eszközök nincsenek elzárva, az oda beosztottakon kívül csak irányítási és ellenőrzési joggal rendelkezők léphetnek be.
- 27/ A rejtjelző gépek üzemeltetését, tárolását, javítását úgy kell biztosítani, hogy azokhoz illetéktelen személyek ne férjenek hozzá.
- A helyiséget - ahol a rejtjelző gépeket üzemeltetik, őrzik - biztonsági zárral zárhatóvá kell tenni, s munkaidő után a helyiséget le kell zárni, pecsételni, a kulcsot pecsételt kulcsdobozban az ÜTI-nek kell átadni.
 - Az átkulcsoló eszközöket - gammatekerceket - és a munkával kapcsolatos okmányokat és írásos anyagokat lemezszekrényben kell őrizni.
 - A helyiség takarítása idején a rejtjelző köteles a helyiségben tartózkodni!
- 28/ A rejtjelző helyiséget a beosztottak távollétében csak az RSz szervezetszerű előljáróinak parancsára, illetve engedélyével szabad felnyitni. A lemezszekrény felnyitását csak az eszközökre való betekintésre jogosultak végezhetik. Mindkét esetben a felnyitásról jegyzőkönyvet kell felvenni, ami tartalmazza:
- a felnyitás idejét, a parancs kiadóját,
 - a felnyitó nevét, beosztását, BETEKINTÉSI ENGEDÉLY számát,
 - miért volt szükség a nyitásra, mit vettek ki,

- milyen számú pecsétnyomó volt a szekrényen és a kulcsdobozon, és milyen számuval zárták le.

- 29/ Bármilyen rejtjelző eszközt vagy azzal azonos elbírálás alá eső anyagot, jegyzetet, stb. csak /zuzás utáni/ égetéssel szabad megsemmisíteni két fő jelenlétében, melyet jegyzőkönyvezni kell! A jegyzőkönyvet mindkettő alá kell, hogy írják!
- 30/ Rejtjelző eszközt vagy azzal azonos elbírálás alá eső anyagot szállítani csak kettős csomagolásban /a csomagolás és pecsétek leírását a kísérőlevélnek - melynek a csomag a melléklete - tartalmaznia kell!/ a BM futárszolgálatával, illetve a KRSz külön két személyes, fegyveres, nyílt parancssal ellátott futáraival /ugyanugy csomagolva/ szabad.

A címzett a feladónak rejtjeltáviratban köteles nyugtázni a szállitmány sértetlen átvételét.

- 31/ Amennyiben reális veszélye van annak, hogy a rejtjelző eszközök ellenőrizhetetlen személyek kezébe kerülnek, és az elháríthatatlan, úgy a KRSz, vagy ha már nem érhető el, az RSz vezető engedélyével mindent meg kell semmisíteni!

A megsemmisítést lehetőleg két fő végezze. A megsemmisítésről a körülmények szerint utólag is lehet jegyzőkönyvet felvenni.

A megsemmisítés befejezése után lehetőségek szerint bármilyen nyílt távközlési csatornán értesíteni kell a vezető állomást a rejtjelzősi lehetőség megszűnéséről.

Az értesítés tartalma az alábbi:

- a/ az állomás neve /pl. Eger, vagy Székesfehérvár/
b/ FEKETE

VI.

A rejtjelzéssel kapcsolatos anyagok, okmányok kezelése, ügyvitel

32/ A rejtjelzéssel kapcsolatos anyagok, okmányok kezelésére, ügyvitelére a 14/1971. /IV. 15./ Korm. számú rendelet, illetve az annak alapján készített "Ügyviteli Szabályzat" az irányadó a következő eltérésekkel:

a/ A rejtjelző szervek önálló ügyvitelt vezetnek.

b/ A rejtjelző eszközöket és a velük azonos elbírálás alá eső dolgokat a rejtjelző szolgálatnál kell nyilvántartani.

c/ A rejtjelző eszközök, rejtjelzéssel kapcsolatos iratok, okmányok iktató- és nyilvántartó számát megkülönböztető jelzéssel /R/ kell ellátni.

d/ Az EGPR anyagaitól is teljesen különálló nyilvántartást kell vezetni, külön kell tartani!

33/ A rejtjelzéssel kapcsolatos részletes nyilvántartás, ügyvitel szabályait, a rejtjelzés, megoldás, anyagátadás rendjét a "Munkahelyi Utasítás"-ban kell szabályozni úgy, hogy az egyes nyilvántartásba vett darabok bármelyike gyorsan előtalálható, utja, megismerőik mindenkor kimutathatók legyenek.

34/ Minden rejtjelző szervnél az alábbi nyilvántartást kell vezetni:

- Főnyilvántartó könyv, /számot az áb. főnyilvántartó könyvből kap/
- nyilvántartó könyv, (erőn?)
- iktató könyv /levelezés/,
- gammanyilvántartó könyv /adó, vevő gammák/,
- táviratnyilvántartó könyv /adott, vett/,
- megsemmisítési jegyzőkönyv /gammák, stb./, — *complex list*

- távirat átadó könyv /rejtjelzésre kerülő, illetve megoldott táviratok nyílt szövegei számára/,
- szakmai füzet.

VII.

A rejtjelző munka ellenőrzése

- 35/ A KRSz-t és alárendelt RSz-eit az Osztály vezetőjének előzetes értesítése alapján az OR beosztottja, beosztottai ellenőrizheti, vizsgálatot folytathat/-nak/.
- 36/ A KRSz vezető utasítására BETEKINTÉSI ENGEDÉLY-lyel és általa kiállított megbízólevéllel rendelkező személy jogosult ellenőrizni az RSz rejtjelző munkáját, a "Rejtjelzési Intézkedés"-ben foglaltak alapján.

Az ellenőrzésről feljegyzést, vagy jegyzőkönyvet, vizsgálatról jegyzőkönyvet kell készíteni két példányban. Az egyik példányt tájékoztatás és intézkedés végett az ellenőrzött RSz vezetőjének kell megküldeni. A tett intézkedésről a szerv vezetője 30 napon belül tájékoztatja a KRSz vezetőjét.

- 37/ A KRSz éves ellenőrzési terv alapján kétévenként egyszer minden RSz-t ellenőrizni köteleles.

VIII.

Vegyes rendelkezések

- 38/ A rejtjelzés szabályainak megsértését:

- rejtjelzés nélkül adott távirat adását /pedig rejtjelezni kellett volna/,

- átkulcsoló eszköz kétszeri felhasználását,
- rejtjelző eszközök, vagy azzal azonos elbírálás alá eső anyagok elvesztését, illetéktelen kezébe kerülését, illetve annak alapos gyanuját,
- táviratok nyílt szövegeinek illetéktelen által történt megismerését, illetve továbbítását

RENDKIVÜLI ESEMÉNY-ként kell kezelni és azonnal jelenteni kell az Osztály és a KRSz vezetőjének.

A KRSz vezetője egyidejűleg az OR vezetőjét tájékoztatja és hatáskörében dönt - az eset jellegétől függően - fegyelmi, illetve büntetőjogi felelősségre vonásról.

- 39/ A KRSz vezetője 1979. december 31-ig készítse el az RSz-ek "Munkahelyi Utasítás"-át.
- 40/ Az utasításban nem szabályozott egyéb, a rejtjelzéssel kapcsolatos kérdésekben a KRSz vezetője az OR-ral egyetértésben jogosult állásfoglalásra.
- 41/ A KRSz évenként vizsgálja meg az RSz-ek és saját helyzetét, a rejtjelzéssel összefüggő tevékenységét - az RSz-ek évi jelentései, ellenőrzési jegyzőkönyvek, stb. alapján - és tapasztalatait, értékelését minden év január 15-ig az OR-nak küldje meg.
- 42/ Jelen intézkedésem 1979. január 1-én lép hatályba.

Béla Pálcsos
/Vagyoczký Béla r. alezredes/ *a*

Készült: 2 pld-ban 12 lap
Fénymásoltatva: 20 pld-ban
Kapják: elosztó szerint